

חג שמח

לאשכנזים

ראשיהשנה האחרון היה חג אשכנזי למפת. ולא סתם אשכנזי, אלא מיוחד אירופאי למהדרין. הטלוויזיה, שביקשה להביא קצת תודות לביית-השואל לרגל החג, מתרגמת יהדות כ"אידשקייט" ומי שאינו מתפעל מגנימת אידשקייט טבר לות ברוטב פולני-רוסי, פשוט נודה מקהלי ישראל.

החגיגה האשכנזית הגדולה החלה בערב החג, עם הרב שמאל אבידור-הכהן שאירח את ארית בת ה-12 וסיפר לה על מנהגי החג, בדרכי האבהות-האשכנזית-הרבותית המוכרת משכבר, לאחרי-מכן היה מוטב לחדשות שלא התכוון להיות אשכנזי דו"ק אצל אבא היה בעיקרו כזה, משום שעסק בחשדות ושעשועות בידי אשכנזים והשתדל

עדיין בארץ למרות ניקיוראש, לחיבל הוסיפו מעתא לעת דמות ושל יהודי מיוחד בעל מיבטא מגזום באופן גרוטסקי (אבי רהם מור ועזרא דגן בדר-כלל), שהדי גימו את פעריה-העדות לפי מיטב המסורת השיטחית-לעגית של קישון.

כמוצאיה-הגן סוכם הקן הנה בתוכנית לצאת-הגן שכולה גוסטלגיה אשכנזית, דמותו של מייסד תנועת-המורסר ר' ישראל מסלנט שהומחה באור ישראל הביאה אור רק לחלק עצום של ישראל. התנועה לא הצליחה להפוך לתנועה עממית, בזמנה, בגלל הביטחנות-הקשות מן האדם היהודי וספק אם הטלוויזיה תהפוך אותה לכזאת דווקא עכשיו, כשדמותו של ארתור יהודי נשתנתה ונתמזחה.

גנן אורתודוכסי. הלהקה הקולית שליוותה את המישדר (בהדרכת חיים קירש) נראתה בדיוק כמו שצריך להיראות צוות-הווי של הרבנות הצבאית שמכין מסכת לסיים-שנה בגן אורתודוכסי - הם צעדו בסך החדגנדרו לפי הקצב השרו

רבקה מיכאלי, זהרירה חרופאי ואשכנזים ב"מקדלת עובדי הדיאר" ארץ-ישראל הישנה והלבנה

שלא להתרבות בדיבור על פשע מאורגן, לכבוד החג.

אחרי החששות היו שירים בצוותא עם נעמי שמר המון זמרים, כאשר רק יגורם גאון ומוסיף תבלין מיוחד ממשוש, אבל בסך-הכל היו אלה שירים של ארץ ישראל הושינה, הלבנה והטובה. אחרי הקהלת ש"כזאת, יש להגיה שהסלקציה בקהל הצופים כבר נעשתה ורק הפולנים ושכניהם למר-צא נותרו לצפות בתוצר הראשון של מחלקת הדיאגנזה החדשה-מחודשת בהנהלתו של ערד קוטלר, גימפל חם, לפי ספרו של יצחק שבזיס וינגר ובבימוך של דן וולמן הוא סיפור נגע-אלב והפך לסרט ישא, אך מי שלא מכיר את הווי העיירות הקטנות במיוחד-אירופה הפסיד את העניין כולו.

וימיים לבנים. לנחמה אפשר לומר, שכולם בארץ הזאת מצויים היטב אצל הווי העיירה היהודית במיוחד אירופה, הן האשכנזים והן הספרדים תמימה-תל-מידים מצטיינים בסקטור הערבי. לומדים את זה בשיעורי הספרות בבית-הספר הרב יותר משלומדים על הווי העיירה בתימן, למשל, או על הכפר הערבי. אבל טיבן של תוכנית לערב-חג שהן מכוונות למכנה משותף רחב של אוכלוסיה מגוונת המארגנת בתאים משותפים, וברובם של אלה, לא מתרגשים במיוחד מסינגל-שוליס-עליכם, כי הסבא שלהם בא ממוקם אחר לגמרי (בה לעשות, אלה הן העובדות הסטטיסטיות).

זה היה בערב חג. אחריו בא לפחות עוד ימיים אשכנזיים כמעט לחלוטין. ביום ג', א' ראשיהשנה, הוקרנה התוכנית השנייה של שירי תיאטרון: חור במסך, שירים והמחזות שהוצגו בארץ בשנות החמישים ובשנות המערכונים של אפרים קישון בלט ההומור היהודי-הגנרי השולט

רחל חלפי הכיתה שוב כי אפשר גם אחרת, בשבוע שעבר הסתיים השידור הרשון בגליציה"ל ושל סידרת התוכניות שלה על גברים ונשים - פוריות ועקרות, וימונה תוכניות ישודרו בהמשך של שבווע, על פני חדשים, ושלחלקן נדחסו כפרה-גשמי, עשרות רבות של שעות הק' לשה ופזמונות רבות עם מרחאינים, הפגיו שות נערכו לאורך תקופה ממושכת כך שניתן היה לעקוב אחר התפתחותם של תהליכים בין תוכנית לתוכנית.

רחל חלפי איננה מאמינה ברדיו מסוגן, היא מותירה על סליל ההקלטה את רישור מם של החיים - את רשיו-הרקע, את הצהיקים, את השישולים והבכי, את התפי העות הפתאומיות של אנשים מן החוץ; שום איש-אפקטים לא יכל היה למשל צנאריו רדיופוני ושכזה, תכליזאת ניכר היה שדווקא האוטנטיות החשגה משענת רבות של עבודת-אלפון. האיכות החזקה הזאת של הקולות הוסכת את ההאזנה לחווייה מהמת לרגעים ופוגעת היישר בצמחות של רגשות. לצורך איוון התי בט הריגשי-ראשי שוות חלפי בין התי ערות האינטימיות תוכניות אביביקטי-ביית יותר, דינמים עם אנשי מיקצוע על היבטים שונים ושל בעיית הפוריות.

ילדים זה לא הכל. הסדרה גבנית ששלמות עם סיפור מיסטרל. התוכנית הר-חאשונה והאחרונה שוסקת במול גניסים ושחכו, "למול ולנס", ססמה של התוכנית הראשונה (חאה העולם הזה, 2082). לאחר הפלות ציפו שההריון והממשות-עשר יסתיים בלידה ורחל חלפי ציפתה עימם בבית-החולים, אלא שגם הפעם לא אירע הנם ובפגוששה, שלאחר מיספר וחודשים, הם סבר לא מחכים, מול הפילה גם את הילד הזה ועתה הם בעיצומם של הליכי איומן ארוכים ומייגעים, מול, ושל הזמן ניסתה להיות חייסנית וטחבת-מוג, קצת ושוקת בסוף, הוא עיישה כבר.

בתוכנית אחרונה זו ניסתה רחל חלפי להעביר לוג המראיינים ולמאזינים את השיבותם יופיים ושל היחסים בין בני הזוג זאת היה-ההוספק שאולי ילדים זה לא הכל. כדברי אותו מאזין ושכתב בהתי פעלות על יחסי החיבה והרעות שמקרי-גים מול גניסים, השניים ש"אחד-הבנים זה את זו כאלו הם חובקים ילד". אלא שמול גניסים לא תבינו או לא רצו להבין גישה כזאת. בעברם, ילד הוא אכן הכל, כי בשביל מה מתחננים אם לא בשביל ליל-קים מישפחה? אהבה זה לא הכל, העיקר, כדבריה של מזל: "יצור קטן בבית, ילד קטן, הכי קטן שאפשר לקבל".

תמר, מי שהיתה עקרה - בשני מונר-לונים (שמה של התוכנית השלישית), מסר פרת על ייסורי העקרות שירדפו אותה מגיל ההתבגרות, כעל, יסוד נורא ומש-פיל" ועל הפגישות הראשונות עם הגנים קולוגים-הגברים השולחן-הזוויתות שלהם כעל ניסיון טראומאטי: "כל החיטוטים ההם בגוף שלי... זאת קטנה, נמשכה בת שבע-עשרה". תמר, המתוארת כחתיכה ל-כל דבר, נאבקה ושגים של התדמית הנשית שלה הגיעה למימוש כאשה רק לאחר שינססה סוף-סוף להריון.

עם גברים זה גרוע הרבה יותר, מסתבר, חלקו של הגבר בעיניות הפוריות נדחק לקר-ווינות, מאחורי מחסומים של בילי-בול, והסרידיע, פחד ודיעות קדומות. כי מישאל שיערסה רחל חלפי ברחוב אמר גבר אחד, וישש רק נשים עקרות השבורי-מאליו כי האשה תמיד אשמה. אחרים בילבלו עקרות עם חוסר-אונים או ציחקקו במבוכה.

רחל חלפי דווקא איננה מן המראיינים הלוחצים, גם כשהיא אירופית, היא נחשה זאת ברוך ובטאקט, בקול חם ומלפף, לא מתפרצת לדברי אחרים, מניחה להם לסיים שוהה קצת, ששקט, ורק אז מניחה או ממשיכה לשאול, סאילו בהיסוס. הוונ-סקות-שישקות הללו מקנות לחאינות ו"ל-ה קצב ואיווורד מיוחדים וגורמות לדבר רים להישמע יותר כמוולוגים ספונטאי-גיים מאשר כראיון מתודרך. אלא שהספר בכל-זאת נותר - בינה לבין אותן הנורי-מת ושכפילות את הכאב והסבל של אנשים שהיו אולי סובלים קצת סחות - אילו יכלו להתבטא קצת ואחרת. וזו אולי אחת השמכות החשובות ביותר ושל הסדרה כולה.

טלוויזיה

עכשיו מתחילים סוף-סוף לעשות סר-טים על המלחמה האחרונה. בינתיים רק סרטים תיעודיים, אומנם, אך האימפריאות עוד תבואנה. סוף-סוף, זה לא היה בדיוק ניצחון מוזר וגם למלחמת וייטנאם לחק כמה שנים טובות להגיע לקולנוע באמריקה. אלו כהן ביים וכתב את ה-סרטי שלושה ברמה, סרט תיעודי ש-נועד להקרנה במוצאי יום-הכיפורים (21.30). הסרט מספר על שלושה לוחמים, ממקבלי אותות הגבורה העזו, שנטלו חלק באחד מן הקרבות הקשים והאכזריים ביותר בתולדות ישראל - קרבות הבלי-מה ברמת-הגולן: צביקה גרינוואלד, שגודע בליוני "כוח צביקה", ניהל קרב על ציר-הגפס בטאנק בוד; שלמה אביב, ורשב באר-שבע, פקד על ניר-צולי תל-אסאקי עד לבואם של כוחות החילוץ ואביגדור קולטני, שעמד בראש גדוד מאנשי חטיבה שבע.

לערב סוכות מכינים תוכניות עליונות ומגוונות. בשעות אחר-הצהריים (15.50) תחל הקרנתה של סידרה חדשה לילדים, קרוסלה נשמעת כסידרה שעוסקת קצת בכל דבר: בחגים, בעונות ובבעלי-חיים מיוחדים וגם באנשים, החומר כולו מקורי ונכתב על-ידי לאה נאר, המוסיקה משל מתן כספי, במאי השחקנים הוא צרי צרפתי ובו השחקנים: חוזה אלברשטיין, אברהם מור, חנן גינדרבלט ושלמה וישנסקי. בהחלט צוות מעניין, אפילו למבוגרים שיצפו ב-תוכנית פעמיים בחודש, החל מיום שני, ערב-סוכות.

בערב החג עצמו - מופע ויוואלי למהדרן - להקת הפנטומימה של יורם בוקר בהשתתפות דניאלה מיכאלי, אירי טננבאום ולאה וסרמן יגישו לקט נבחר מתוכניתם קלפים. קיטעי הי-תוכנית מורכבים ממישחקים שונים ב-

יורם בוקר וזקת הפנטומימה מישחק בשחור-לבן

יחסים שבין פני האדם לגופו, מישחק ב-קטעי גוף על רקע שחור-לבן ותאורת אולטרה ועוד אפקטים סופר-אלקטרוניים שלא כליכך ברור איך יעברו בטלוויזיה של שחור-לבן. במאי: אנדרי קאלרא-שו, מפיק: ישראל וינר.

ברדיו

בגליציה"ל מקדישים את מוצאי יום-הכיפורים לדיון על מעמד תפילה ביה-דות, מהי תפילה - צורך פסיכולוגי? ביטוי לאמונה? דיאלוג בין האדם לבין אלו? משתתפים בדיון: הרב אהרון לייכטנשטיין, ד"ר שרם רוזנברג ופרופ' ישעיהו לייכוביץ' ששמו מב-טיח עוקצים. מנחה: ד"ר שלמה בידר-מן, עורכת: תרצה יובל (20.05). שמועון פרס, שהתמנה מעטוקים ממלכתיים, ניאוח להקדיש קצת זמן אישי לרדיו. בתוכנית זה קרוב לליב, בעריכת רות לבו, יספר פרס על בן-שמן (רשת ב' 23.9 בשעה 18.05).

סוד נורא ומשפיל

אמריום שדקה ברדיו זה המון זמן כיוון שזה דיבור-רוטו, מטאן שבתוכנית רדיו בת שעה (55 דקות) ניתן לומר עולם ומ' לראו. אלא שברדיו-כלל אין זה כך, תוכי-ניות המתמקדות בבעיית כלשהי טוויית בדר-כלל ממארג צפוי-מראש של ראוי-נות-פלוס-דבר-יקשה של מראיון או קר-יון ומלות כמעט תמיד בנימה של התנצ-לות, האמרות כאלו ברדיו אי-אפשר למי-צות נחשא לעומק.